

Soru 1: D bölgesi köşeleri $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$, $(-\pi, 0)$, $(0, 0)$, $(-\frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2})$ noktalarında bulunan kare olmak üzere,

$\iint_D (x+y)^2 \cdot \sin(y-x) dydx$ integralini hesaplayınız. (20P)

Çözüm:

$$l_1: (0,0) \rightarrow (-\frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2})$$

$$\frac{y-0}{0-(-\frac{\pi}{2})} = \frac{x-0}{0-(-\frac{\pi}{2})} \Rightarrow y=x \quad (1)$$

$$l_2: (-\pi, 0) \rightarrow (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$$

$$\frac{y-0}{0-(-\frac{\pi}{2})} = \frac{x-(-\pi)}{-\pi-(-\frac{\pi}{2})} \Rightarrow y=-x-\pi \quad (1)$$

$$l_3: (-\pi, 0) \rightarrow (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$$

$$\frac{y-0}{0-\frac{\pi}{2}} = \frac{x-(-\pi)}{-\pi-(-\frac{\pi}{2})} \Rightarrow y=x+\pi \quad (1)$$

$$l_4: (0,0) \rightarrow (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$$

$$\frac{y-0}{0-\frac{\pi}{2}} = \frac{x-0}{0-(-\frac{\pi}{2})} \Rightarrow y=-x \quad (1)$$

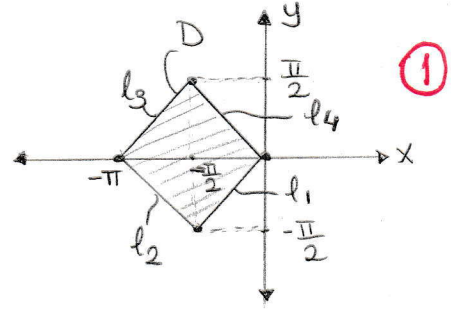
$$J(u,v) = \frac{1}{\begin{vmatrix} u_x & u_y \\ v_x & v_y \end{vmatrix}} = \frac{1}{\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix}} = \frac{1}{2} \quad (1)$$

$$dx dy = \frac{1}{2} du dv \quad (1)$$

$$I = \iiint_{D'} u^2 \cdot \sin v \cdot \frac{1}{2} du dv = \int_{u=-\pi}^{u=0} \int_{v=0}^{v=\pi} \frac{1}{2} \sin v \cdot u^2 dv du \quad (1)$$

$$= \int_{-\pi}^0 (-\cos v) \Big|_0^{\pi} \frac{1}{2} u^2 du = \int_{-\pi}^0 (1 \times 1) \cdot \frac{1}{2} u^2 du \quad (1)$$

$$= \frac{u^3}{3} \Big|_{-\pi}^0 = \frac{\pi^3}{3} \quad (1)$$

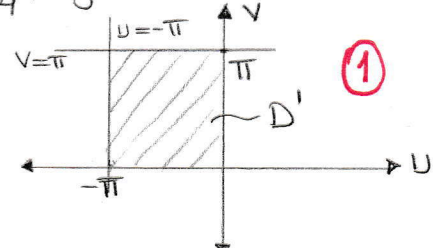
$$\begin{cases} x+y = u \\ y-x = v \end{cases} \quad (1)$$

$$l_1: y-x=0 \rightarrow v=0 \quad (1)$$

$$l_2: y+x=-\pi \rightarrow u=-\pi \quad (1)$$

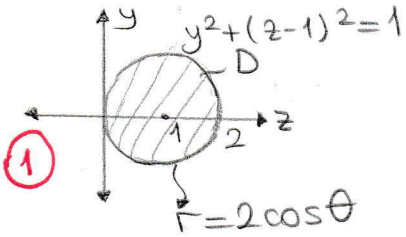
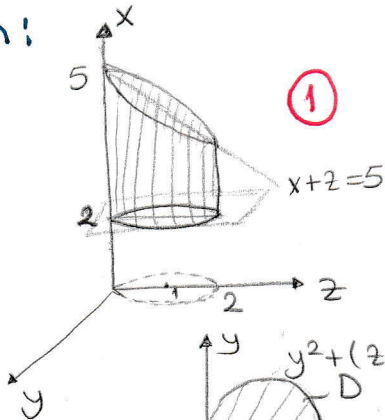
$$l_3: y-x=\pi \rightarrow v=\pi \quad (1)$$

$$l_4: y+x=0 \rightarrow u=0 \quad (1)$$

Soru 2: $y^2 + (z-1)^2 = 1$, $x=2$ ve $x+z=5$ yüzeyleri ile oluşturulmuş kapalı cismin hacmini iki katlı kutupsal integral ile hesaplayın. (20P)

Çözüm:

$$V = \iint_D (x_1 - x_2) dy dz$$

$$V = \iint_D (5 - z - 2) dy dz$$

$$V = \iint_D (3 - z) dy dz \quad (2)$$

$$\begin{aligned} z &= r \cos \theta \\ y &= r \sin \theta \\ dy dz &= r dr d\theta \end{aligned} \quad (2)$$

$$V = \int_{\theta = -\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \int_{r=0}^{2 \cos \theta} (3 - r \cos \theta) r dr d\theta = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \int_0^{2 \cos \theta} (3r - r^2 \cos \theta) dr d\theta$$

$$= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{3}{2} r^2 - \frac{r^3}{3} \cos \theta \right) \Big|_0^{2 \cos \theta} d\theta = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \left(6 \cos^2 \theta - \frac{8}{3} \cos^4 \theta \right) d\theta \quad (2)$$

$$= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \left[6 \left(\frac{1 + \cos 2\theta}{2} \right) - \frac{8}{3} \left(\frac{1 + \cos 2\theta}{2} \right)^2 \right] d\theta \quad (2)$$

$$= \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \left(3 + 3 \cos 2\theta - \frac{2}{3} - \frac{4}{3} \cos 2\theta - \frac{2}{3} \left(\frac{1 + \cos 4\theta}{2} \right) \right) d\theta$$

$$= 2 \cdot \left(2\theta + \frac{5}{6} \sin 2\theta - \frac{1}{12} \sin 4\theta \right) \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} \quad (2)$$

$$= 2 \cdot 2 \cdot \frac{\pi}{2} = 2\pi \quad (2)$$

Soru 3: $\{a_n\}_{n=1}^{\infty} = \left\{ \frac{3}{4}, \frac{5}{8}, \frac{7}{16}, \frac{9}{32}, \dots \right\}$ dizisi verilsin.

Buna göre $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisinin toplamını hesaplayınız. (15P)

Çözüm: $\{a_n\} = \left\{ \frac{2n+1}{2^{n+1}} \right\}$ (1)

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n+1}{2^{n+1}} = \underbrace{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2^n}}_A + \underbrace{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^{n+1}}}_B \quad (2)$$

$$B = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{4} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{4} \\ r = \frac{1}{2} < 1 \end{cases} \text{ Geometrik seri } \frac{a}{1-r}$$
$$= \frac{\frac{1}{4}}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{1}{2} \quad (1)$$

$$A = \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{1}{1-x} \quad (|x| < 1) \quad (2)$$

↓ Türev alalım

$$\sum_{n=1}^{\infty} n \cdot x^{n-1} = \frac{1}{(1-x)^2} \quad (|x| < 1) \quad (2)$$

↓ x ile çarpalım

$$\sum_{n=1}^{\infty} n \cdot x^n = \frac{x}{(1-x)^2} \quad (|x| < 1) \quad (2)$$

$$A = \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^n = \frac{\frac{1}{2}}{\left(1 - \frac{1}{2}\right)^2} \quad \left(\frac{1}{2} < 1\right) \quad (1)$$
$$= 2, \quad (1)$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n+1}{2^{n+1}} = A + B = 2 + \frac{1}{2} = \frac{5}{2} \quad (1)$$

//

Soru 4: $\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt[n]{2020} - 1)$ serisinin karakterini belirleyiniz. (10P)

Çözüm:

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ harmonik serisini (ıraksak) seçelim. (1)

Limit karşılaştırma testini uygularsak,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2020)^{1/n} - 1}{\frac{1}{n}} = \frac{0}{0} \quad (1)$$

$$\stackrel{L'H}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{n^2} \cdot (2020)^{1/n} \cdot \ln(2020)}{-\frac{1}{n^2}} = \ln(2020) \neq 0, \infty \quad (3) \quad (1)$$

olduğundan iki seri aynı karakterdedir. (1)

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ ıraksak olduğundan,

$\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt[n]{2020} - 1)$ serisi ıraksaktır. (2)

Soru 5: $P(1,1,1)$ bir nokta, $f(x,y,z)$ ve $g(x,y,z)$ aşağıdaki koşulları sağlayan, türevlenebilen iki fonksiyon olsun.

I) $f(P) = 2$ ve $g(P) = 5$

II) $\frac{\partial g}{\partial x} \Big|_P = -1$

III) f nin P noktasındaki en hızlı artışının gerçekleştiği yön $\vec{u} = \vec{i} - 8\vec{j} + 4\vec{k}$ ve bu yöndeki türevinin değeri 6 dır.

IV) $f(x,y,z) + 2g(x,y,z) = 12$ yüzeyinin P noktasındaki teğet düzleminin denklemi $4x + 2y + 3z = 9$ dur.

Buna göre $\frac{\partial g}{\partial y} \Big|_P$ değerini hesaplayınız. (20 P)

Çözüm: $\vec{u} = \langle 1, -8, 4 \rangle \quad \nabla f|_P \parallel \vec{u}$

$$\nabla f|_P = \langle k, -8k, 4k \rangle \quad (2)$$

$$|\nabla f|_P| = \sqrt{k^2 + 64k^2 + 16k^2} = 6 \quad (1) \Rightarrow 81k^2 = 36 \Rightarrow k = \frac{6}{9} = \frac{2}{3} \quad (1)$$

$$\nabla f|_P = \langle \frac{2}{3}, -\frac{16}{3}, \frac{8}{3} \rangle = \langle f_{x|P}, f_{y|P}, f_{z|P} \rangle \quad (3)$$

H: $f(x,y,z) + 2g(x,y,z) - 12 = 0$

$$\nabla H|_P = \langle (f_x + 2g_x)|_P, (f_y + 2g_y)|_P, (f_z + 2g_z)|_P \rangle = \langle 4c, 2c, 3c \rangle \quad (2)$$

$$f_{x|P} + 2g_{x|P} = 4c$$

$$\frac{2}{3} + 2 \cdot (-1) = 4c \Rightarrow -\frac{4}{3} = 4c \Rightarrow c = -\frac{1}{3} \quad (2)$$

$$f_{y|P} + 2g_{y|P} = 2c$$

$$-\frac{16}{3} + 2g_{y|P} = 2 \cdot \left(-\frac{1}{3}\right) \quad (2)$$

$$2g_{y|P} = -\frac{2}{3} + \frac{16}{3} = \frac{14}{3} \Rightarrow \frac{\partial g}{\partial y} \Big|_P = \frac{7}{3} \quad (2)$$

Soru 6: $f(1,3) = -2$, $f(1.02, 2.99) = -1.98$ şartlarını sağlayan bir $f(x,y)$ fonksiyonunu göz önüne alalım. Bu fonksiyonun $P(1,3)$ noktasındaki $\vec{v} = -4\vec{i} + 2\vec{j}$ yönündeki türevinin değerini yaklaşık olarak hesaplayınız. (15 P)

Çözüm:

$$f(x,y) \approx L(x,y) = f(1,3) + f_x(1,3) \cdot (x-1) + f_y(1,3) \cdot (y-3) \quad (2)$$

$$f(1.02, 2.99) \approx -2 + f_x(1,3) \cdot (1.02-1) + f_y(1,3) \cdot (2.99-3)$$

$$-1.98 \approx -2 + f_{x|P} \cdot (0.02) + f_{y|P} \cdot (-0.01) \quad (2)$$

$$0.02 \approx 0.01 (2f_{x|P} - f_{y|P})$$

$$\Rightarrow 2f_{x|P} - f_{y|P} \approx 2 \quad (2)$$

$$\frac{\vec{v}}{|\vec{v}|} = \frac{\langle -4, 2 \rangle}{2\sqrt{5}} = \left\langle -\frac{2}{\sqrt{5}}, \frac{1}{\sqrt{5}} \right\rangle \quad (2)$$

$$D_{\vec{v}} f|_P = \frac{\vec{v}}{|\vec{v}|} \cdot \nabla f|_P \quad (1) = \left\langle -\frac{2}{\sqrt{5}}, \frac{1}{\sqrt{5}} \right\rangle \cdot \langle f_{x|P}, f_{y|P} \rangle \quad (2)$$

$$= \frac{-1}{\sqrt{5}} (2f_{x|P} - f_{y|P}) \quad (2) \approx \frac{-2}{\sqrt{5}} \quad (2)$$

Not:

\vec{v} vektörünü birim yapmadan işleme devam edene

* kısmından puan verilmeyecektir. Öğrenciye sorudan

toplam 6 puan verilecektir.